

৬৫

তাৰিখ... APR. 28, 1999 ...
পঠা ৭ কলাম ২.....

আজকেৰ কাগজ

সোনারগাঁওয়ে সাক্ষৰতা আন্দোলন কাৰ্যক্ৰম মুখ থুবড়ে পড়েছে

হালিম চৌধুৱী : অৰ্থ বৰাদ্ব না থাকায় বৃহস্পতিৰ ঢাকাৰ একমাত্ৰ সাৰ্বিক সাক্ষৰতা আন্দোলন কৰ্মসূচি মুখ থুবড়ে পড়েছে। সৱকাৰ ব্যাপক ঢাক-চোল পিটিয়ে এ আন্দোলন বাস্তবায়নেৰ প্ৰচাৰণা চালালে ও অৰ্থ বৰাদ্ব না থাকায় কাৰ্যক্ৰমেৰ আতুৰ ঘৱেই মৃত্যু ঘটতে যাচ্ছে। এ বাতে আদৌ পৰ্যাপ্ত অৰ্থেৰ যোগান মিলবৈ কি-না তা নিয়েই দেখা দিয়েছে অনিচ্ছয়তা। রাজধানী ঢাকাৰ অদূৰে আৱেক প্ৰাচীন-ৱাজধানী সোনারগাঁও ধানাৰ অশিক্ষিত লোকজনেৰ মধ্যে শিক্ষাৰ আলো পৌছে দেয়াৰ পাশাপাশি সোনারগাঁওকে সম্পূৰ্ণ নিৱৰ্কৰণকৰ্ত্ত কৰাই ছিলো সাৰ্বিক সাক্ষৰতা আন্দোলনেৰ উদ্দেশ্য।

জানা গেছে, সৱকাৰেৰ সম্পূৰ্ণ বাজৰ বাজেটে সোনারগাঁও ধানাৰ এ ১১টি ইউনিয়নেৰ অশিক্ষিত লোকজনকে শিক্ষিত কৰে গড়ে তোলাৰ লক্ষ্যে "সাৰ্বিক সাক্ষৰতা আন্দোলন" নামে একটি কৰ্মসূচি ওৱা কৰে। ১৯৯৮-৯৯ অৰ্থ বছৰে ৯ মাসে এৰ কাৰ্যক্ৰম শেষ হওয়াৰ কথা। এ লক্ষ্যে ধানাৰ সৰ্বত্র জৱিপ কাজ চালানো হয়। জৱিপে ৫৫ শতাংশ নারী-পুৱৰ্ষ শিক্ষার আলো থেকে বিধিত বলে জান যায়। স্তৰ মতে, ১১টি ইউনিয়নেৰ ৪শ' ৬০টি গ্রামে ২৬ হাজাৰ দুশ' ৯১ জন পুৱৰ্ষ এবং ৩১ হাজাৰ ৫শ' ৬১ জন মহিলা অশিক্ষিত। এদেৱ শিক্ষিত কৰাৰ লক্ষ্যে ১১টি ইউনিয়নে

পুৰুষদেৱ জন্মো ১৩' ২০টি এবং মহিলাদেৱ জন্মো ১ হাজাৰ ১শ' ৬টি কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰা হয়। ইতিমধ্যে প্ৰতিটি পুৱৰ্ষ কেন্দ্ৰেৰ জন্মো একজন কৰে পুৱৰ্ষ শিক্ষক এবং মহিলাদেৱ প্ৰতিটি কেন্দ্ৰেৰ জন্মো একজন কৰে মহিলা শিক্ষিকা নিয়োগ দেয়া হয়েছে। এসব শিক্ষককে প্ৰতিমাসে ৫শ'

টাকা কৰে সম্মানি ভাতা দেয়াৰ কথা রয়েছে। শিক্ষকদেৱ কাৰ্যক্ৰম তদাৱিক কৰিবেন সুপাৰভাইজাৱ। প্ৰতিমাসে ১ হাজাৰ টাকা সম্মানি ভাতা দিয়ে প্ৰতি ১৫টি কেন্দ্ৰেৰ জন্মো একজন কৰে সুপাৰভাইজাৱ নিয়োগ দেয়া হচ্ছে। মহিলা কেন্দ্ৰ বিকেল ওটা থেকে ৫টা এবং পুৱৰ্ষ কেন্দ্ৰে সকল্যা ৭টা থেকে ৯টা পৰ্যন্ত বাধ্যতামূলকভাৱে অশিক্ষিত লোকজনেৰ মধ্যে শিক্ষাৰ আলো ছাড়িয়ে দেয়া হবে। বিশেষ কাৰণ ছাড়া কোনো ব্যক্তি কেন্দ্ৰে অনুপস্থিত থাকলেও ধানাৰ প্ৰশাসন তাৰ বিৱৰণে আইনামুগ ব্যবহাৰ গ্ৰহণ কৰতে পাৰবে। জানা গেছে, কাৰ্যক্ৰম বাস্তবায়নেৰ লক্ষ্যে গত বছৰেই ধানাৰ পৰিষদে নিজাৰ অফিস নেয়া হয়েছে। ৫ জন প্ৰথম শ্ৰেণীৰ ম্যাজিস্ট্ৰেটসহ অন্যান্য কৰ্মকৰ্তা কৰ্মচাৰিৰ নিয়োগও অনেকটা নিশ্চিত। ধানাৰ নিৰ্বাহী কৰ্মকৰ্তা জিলাৰ রহমান এবং সহকাৰি কমিশনাৰ (ভূমি) এমদাদ উল্লাই মিয়ান-এৰ নেতৃত্বে ধানাৰ এন্দৰে শিক্ষিত কৰাৰ লক্ষ্যে ১১টি ইউনিয়নে

উন্নৰকৰণ সতা অনুষ্ঠিত হয়। লোকজনকে এ আন্দোলনেৰ প্ৰতি আকৃষ্ট কৰাৰ জন্মো ওই সব উন্নৰকৰণ সতাৰ নাৰায়ণগঞ্জ জেলা প্ৰশংসক এবং বিভাগীয় কংগ্ৰেশনামণি উপস্থিত ছিলেন।

বিশুল্প স্তৰ মতে, স্থানীয় নিৰ্বাহী অফিস থেকে ১ কোটি ৮৪ লাখ ৯ হাজাৰ ১শ' ৪২ টাকাৰ (শোৱক নং-সো/ধা/নি-অ/টি এস.এম.ডি.-১৭/৯৯-৬১) একটি প্ৰস্তাৱিত বাজেট উন্নৰতন কৰ্তৃপক্ষেৰ কাছে পাঠানো হালও কোনো প্ৰকাৰ সাড়া মিলহৈ না। ১৯৯৮-৯৯ অৰ্থ বছৰে কাজ শেষ কৰাৰ কথা ধাকনেও আদৌ কাৰ্যক্ৰম কৰে উক্ত হচ্ছে এটাই নিশ্চিত কৰে কেউ বলতে পাৰাহৈন না। এদিকে যাদেৱ শিক্ষক হিসেবে নিয়োগ দেয়া হয়েছে বাস্তবায়নে দেখা দিয়েছে চৰম হতাশ। এবং অনিচ্ছ্যতা। তাৰাঙ্গা, ব্যাপক প্ৰচাৰকাৰ্য চালিয়ে কাৰ্যক্ৰমটি চালু কৰতে না পেৱে স্থানীয় কৰ্মকৰ্তাৰা ও পড়েছেন অনেকটা বেকায়দায়। তাৰা আগেৰ মতে জোৱালো প্ৰচাৰ চালাতে না পাৰলে ৬ চিমেতালো এখনো সাৰ্বিক সাক্ষৰতা আন্দোলনেৰ প্ৰচাৰণা চালিয়ে যাচ্ছেন। এলাকাৰাসী সৱকাৰেৰ এমন সহৃৎ একটি কাৰ্যক্ৰম বাস্তবায়নেৰ লক্ষ্যে পৰ্যাপ্ত অৰ্থ বৰাদ্বৰ দাবি জানিয়েছে।